શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

સા વિદ્યા યા વિમુક્તયે

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પરિચય Answer Sheet

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆ 3

એનરોલમેન્ટ નંબર

ગામ 2020-21

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	સર્વજ્ઞ (અનંતજ્ઞાની
(૨)	મનઃપર્યવજ્ઞાન
(૩)	કર્મ નથી
(૪)	સ્વદારા મંત્રભેદ
(૫)	કલ્યાણકારી
(૬)	ક્ષયોપશમિક
(૭)	પરમાત્માની પૂજા
(૮)	પ્રતિપાતી
(૯)	નિર્ભય
(૧૦)	પ્રતિહારી (દ્વારપાળ)
(૧૧)	દુઃખ દાયી
(૧૨)	ક્ષેત્રફળ
(૧૩)	ગવાલીક મૃષાવાદ
(૧૪)	દુઃસ્વપ્ન
(૧૫)	ભાજક
(૧૬)	આત્મિક શુદ્ધિ
(૧૭)	તસ્કર પ્રયોગ
(૧૮)	તરત
(૧૯)	મલીન
(૨૦)	અદત્તાદાન

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	અસત્ય
(૨)	પર્યાય
(૩)	થાળી
(૪)	શ્રી અજિતનાથ
(૫)	તર્જની
(૬)	અપરાધો ના
(૭)	ભાવસ્નાન
(૮)	દૃષ્ટિવાદ
(૯)	તત્પ્રતિરૂપક વ્યવહાર
(૧૦)	સ્વયંની ટપાલી આગળી જેવું
(૧૧)	રાષ્ટ્રદ્રોહી
(૧૨)	અનનુગામી
(૧૩)	માર્ગણા
(૧૪)	ઉંઘી જવું
(૧૫)	સમાધિના

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	નિદ્રા
(૨)	ત્રણ ગાઉ
(૩)	ચાપો
(૪)	જાતિ
(૫)	પ્રતિપાતી
(૬)	શ્વાસોશ્વાસ
(૭)	વ્યાપ્ત
(૮)	પર્યાયશ્રુત
(૯)	પૂજેલા
(૧૦)	પ્રતિહારી
(૧૧)	મનુષ્યો
(૧૨)	કલ્યાણકારી
(૧૩)	સરળતા
(૧૪)	બહેનને
(૧૫)	મને / મારી
(૧૬)	શોધો છો
(૧૭)	અભિગ્રહ
(૧૮)	ઋજુમતિ-મનઃપર્યવજ્ઞાન
(૧૯)	જાણીતા કાર્ડનું
(૨૦)	નાગકુમાર

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	૭	(૬)	૧
(૨)	૫	(૭)	૩
(૩)	૯	(૮)	૮
(૪)	૧૦	(૯)	૪
(૫)	૨	(૧૦)	૬

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૩૦
(૨)	૨૦૦૦
(૩)	૨૯
(૪)	૬૨
(૫)	૨
(૬)	૧૮૦૦૦
(૭)	૧૦
(૮)	૨૮
(૯)	૩૯૨૦
(૧૦)	૩૧૬૨૨૭

પ્રશ્ન-૬ ✓ કે × / પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ×		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર
(૧)	✓	(૧)	૧૩
(૨)	✓	(૨)	૭
(૩)	×	(૩)	૧૯
(૪)	×	(૪)	૪
(૫)	✓	(૫)	૨૨
(૬)	×	(૬)	૧૨
(૭)	✓	(૭)	૬
(૮)	×	(૮)	૧૩
(૯)	✓	(૯)	૮
(૧૦)	✓	(૧૦)	૧૮

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ____________________ તપાસનારની સહી ____________________

પ્રશ્ન - ૮

(૧)- પાંચ પ્રકાર ના અસત્યમાં (૧) કન્યાલીક (૨) ગવાલીક (૩) ભુમ્યાલીક (૪) નાસાપહારે (૫) ખોટી સાક્ષી છે.

૧ (૧) કન્યાલીક - કન્યા સંબંધી જે નિર્દોષ કન્યા હોય તેને સદોષ કહે અને સદોષ ને નિર્દોષ કહે. બીજા પણ દ્વીપદ વિષે જુઠું બોલવું તે કન્યાલીક અસત્ય છે. (૨) ગવાલીક - ચતુષ્પદ એવા પશુઓ વિષે અસત્ય કહેવું થોડું દૂધ આપનારી ગાય ને ઘણું દુધ આપે છે એમ કહે. ઘણી દુઝણી ને થોડું દૂધ આપે છે એમ અસત્ય કહે. (૩) ભુમ્યાલીક - ભૂમિ સંબંધી - પારકી ભૂમિને આપણી કહેવી તથા દ્રવ્યાદિક સંબંધી પણ ઓછી વધુ કીમત આંકીને કહે તે. (૪) ન્યાસાપહાર - અનામત (થાપણ) સંબંધી જુઠ પારકી વસ્તુ થાપણ રાખી ને પછી તેનું અપહરણ કે મેં તો થાપણ રાખી નથી. (૫) ખોટી સાક્ષી - દ્વેષ થી અથવા લાંચ લઈ ને કુડી સાક્ષી ભરવી. જૂઠો ઝગડો ઉભો કરે. વિશ્વાસઘાત કરવો તે. એ પાંચ પ્રકાર ના અસત્યો છે.

૨. અગ્નિભૂતિ ની શંકા - કર્મ છે કે નહીં ? પ્રભુ નું સમાધાન - હે અગ્નિભૂતિ આ જગત વિષ્ણુમય છે. એમ માનવું, શાસ્ત્ર પદો થી આત્મા ની સ્તુતિ કરાઈ છે. તેથી કર્મ નો અભાવ માનવો નહીં. વળી તું માને છે કે અમૂર્ત આત્મા ને મૂર્તિમંત એવા કર્મ થી અનુગ્રહ કે ઉપઘાત કેમ સંભવે ? તે પણ તારી માન્યતા અજરજર નથી. કારણ કે મૂર્તિમંત એવી બ્રાહ્મી જેવી ઔષધીઓથી તથા ઘી દૂધ વગેરે સાત્વિક પદાર્થો થી અનુગ્રહ અને મદિરા વગેરે પદાર્થો થી ઉપઘાત, અમૂર્ત એવા, આત્મા જ્ઞાન ને પ્રત્યક્ષ થતો જણાય છે. તેથી અમૂર્ત એટલે અરૂપી એવા આત્મા ને મૂર્તિમંત એટલે કે રૂપી એવા કર્મ થી અનુગ્રહ અને ઉપઘાત પણ થઈ શકે છે. વળી કર્મ વિના એક સુખી, એક દુઃખી, એક શેઠ, એક નોકર, એક રાજા, એક રંક, વગેરે પ્રત્યક્ષ દેખાતું વિવિધપણું જગત માં કેમ સંભવે ? વીર પ્રભુના અમૃતમય વચનો થી પોતાનો સંશય નાશ પામ્યો.

૩. શ્રી અજીતનાથ ભગવાન ના જુદા - જુદા અનેક વિશેષણો છે. (૧) પચ્ચીસ ક્રિયાઓ ના ભેદ થી અનેક કરેલાં કર્મ ના ક્લેશો થી મુકાવનારા. (૨) અન્ય પુણ્ય થી નહીં જીતાયેલા (૩) જ્ઞાનાદિ ગુણો થી વ્યાપ્ત (૪) મહા- મુનિઓની સિદ્ધિઓને પ્રાપ્ત કરાવનારા (૫) વિઘ્નો ની શાંતિ કરનારું (૬) મોક્ષ નું કારણ (૭) રતિ તથા અરતિરૂપ અંધકાર થી રહિત (૮) જરા મરણ થી વર્જિત (૯) મનુષ્યો અને દેવતાઓએ પૂજેલા (૧૦) નિગમાદિક નયની પ્રતિતી માં નિપુણ (૧૧) અભય ને આપનારા એવા અનેક વિધ વિશેષણો શ્રી અજિતનાથ ભગવાન ના છે.

૪. અનુગામી અવધિજ્ઞાન - જ્યાં અવધિજ્ઞાન ઉત્પન્ન થયું હોય ત્યાંથી બીજી જગ્યાએ જાય તે ચક્ષુની જેમ આ અવધિજ્ઞાન સાથે આવે છે. તે અનુગામી અવધિજ્ઞાન છે. હિયમાન - અવધિજ્ઞાન - આ જ્ઞાન ઉત્પન્ન થાય ત્યારે શુભ પરિણામ ના કારણે ઘણું હોય. પછી પડતાં પરિણામે સમયે-સમયે ઘટતું જાય તે હિયમાન અવધિજ્ઞાન છે. અપ્રતિપાતી અવધિજ્ઞાન - સંપૂર્ણ લોક ને દેખે, અલોક નો એક પ્રદેશ દેખે અને આવેલું અવધિજ્ઞાન જાય નહીં તે અપ્રતિપાતી અવધિજ્ઞાન છે. અવધિજ્ઞાન એટલે મર્યાદા માં રહેલા રુપી પદાર્થો નો બોધ કરાવનારું જ્ઞાન તે અવધિજ્ઞાન છે.

૫. ભાવસ્નાન - એટલે ધ્યાનરૂપ જળે કરીને જીવ ને સદાય જે શુદ્ધિ નું કારણ થાય ને અને જેનો આશ્રય લઈને કર્મરૂપ મેલ ધોવાય તેને ભાવસ્નાન કહે છે.

એના ફાયદા - અનાદિ ના મોહના સંસ્કાર, પાતળા પડે, આંશિક વીતરાગતા પ્રગટે, કર્મ રૂપી મેલ દૂર થઈ ને આત્મા નિર્મળ બને, ભાવો ની વિશુદ્ધિ પામીએ એના મુખ્ય ફાયદાઓ છે.